

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Nieuwdorp

26/03/2020
jaargang 98

nr **26**

Een van Gods kinderen uit Nieuwdorp is Jane Witte-Welleman (1897-1954). Onder een preek van ds. J. Fraanje is de Heere haar te sterk geworden. In 'Uit genade zalig' schrijft zij daarover: 'Nooit zal ik vergeten hoe ernstig ds. Fraanje toen preekte. Hij zei: 'Jongelingen en jongedochters, durft u met een gedoopt voorhoofd de zonde te doen en er in blijven leven, dan zult ge voor eeuwig buiten God vallen'. En dat was voor mij! Eeuwig buiten

God vallen! Toen was het klaar met mijn leven, toen kon het niet verder meer. Van die tijd af durfde ik niet één kerkdienst meer te verzui- men, denkende dat mijn tijd om bekeerd te kunnen worden voorbij zou gaan. (...) Ik had eeuwig verdiend dat de Heere nooit meer naar mij zou omzien. Hoe menigmaal had de Heere reeds aan mijn hart geklopt, doch ik volhardde maar in het kwaad. Hoe rechtvaar- dig zou het zijn als de Heere mij verwierp'.

Niet ontroerd

Het vindt allemaal plaats in de paaszaal. Waar Jezus Zijn in hun hart zo verwarde discipelen vriendelijk toespreekt: 'Uw hart worde niet ontroerd'.

Uw hart worde niet ontroerd.

Johannes 14:1-3

Dit zijn woorden voor discipelen, voor diegenen die in hartelijk berouw over alle kwaad hun toevlucht tot Hem genomen hebben, alles van Hem verwachten, zonder Hem niet meer kunnen leven, en die hartelijk verlangen om van nu voortaan voor Hem te leven. Zulke mensen zijn van zichzelf geen rotsen in de branding.

We zien hier de oprechte discipelen rechtstreeks in hun hart. Gods kinderen kunnen zo ontroerd en verward zijn. Zo verdrietig, zo ontroostbaar. Zo vol twijfel en aanvechting. Zo vol vragen: Hoe moet het toch? Hoe moet het toch verder?

Amos noemt de mensen die zichzelf bedriegen 'gerusten in Sion en zekeren op de berg van Samaria'. Ze kunnen altijd geloven. Ze hebben nooit strijd. Geen twijfel, geen aanvechting, geen nood. Ze zijn altijd gerust en zeker. Ze hebben 'geen banden tot hun dood toe'. Maar de echte volgelingen van Jezus zijn anders. Hun hart kan zo vaak verward zijn. En daartegen bestaat maar één medicijn: het woord van Christus Zelf. Zoals dit woord: 'Uw hart worde niet ontroerd'.

Toevlucht en Sterkte

Laat uw hart toch niet langer ontroerd blijven. Laat uw hart niet langer onrustig en verward zijn. Wees niet bezorgd, discipelen, want de Heere zorgt. Hij zal raad geven. Zijn oog rust op u. Hij ziet uw verwarde hart. Hij hoort uw zuchten.

ds. J. IJsselstein,
Utrecht
(zending Cambodja)

'Gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij'. Blijf geloven, blijf vertrouwen op God in Christus. Zeg tot uw ziel: Wat bent u onrustig in mij, o mijn ziel? Hoop op God. Richt uw verduisterd oog toch op God, Die krachtig bevonden is te zijn een Hulp, een Toevlucht en Sterkte in benauwdheden. En: 'gelooft ook in Mij'. Ook als Ik straks heenga en u Mij voor een korte tijd niet meer zult zien. Leer dan, discipelen, door genade geloven. Als u de liefde van Mijn gezicht niet meer ziet, lees dan toch door het woord van Mijn belofte de liefde in Mijn hart.

Geloof. Vertrouw. Geef u met al uw ellende en schuld, twijfel en ongeloof aan Mij over. Verlaat u op Mij. Houdt u - terwijl u van uzelf niets hebt - vast aan God en aan Mij. Steun op God, uw Toeverlaat, dan hebt u niets te vrezen.

'In het huis mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zou Ik het u gezegd hebben'. Neem, geliefde discipelen, de verrekijker van het geloof en geloof Mijn beloftewoorden. Dit is ook uw toekomst: het huis van Mijn Vader. Daar zijn vele woningen, blijvend en vast, gekocht met de dure prijs van Mijn kostbaar bloed.

Geen blijvende stad

We hebben hier, kinderen van God, geen blijvende stad. Het huis van onze tabernakel, onze tent, ons lichaam wordt afgebroken. Maar we hebben een blijvend huis, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.

En dat huis, zegt de Heere Jezus, is het huis van Mijn Vader. En dus ben Ik daar ook. Christus Zelf zal de hemel van de hemel zijn. Onze lieve Zaligmaker, Die ons tevoren zo uitnemend heeft liefgehad, Die Zichzelf voor ons heeft overgegeven in de dood, Hij zal daar zijn. En wij met Hem. We kunnen Hem hier op aarde in de ervaring van ons hart zo vaak kwijt zijn. We vergeten Zijn woorden, we kunnen en durven ze niet te geloven. Onze zonden maken scheiding en ons hart kleeft aan de dingen van nu. Maar dan is de tijd van scheiding voorbij. Dan gaat het geloof over in zien, in aanschouwen. Met Christus te zijn, zegt Paulus, is zeer verre het beste.

'Ik ga heen om u plaats te bereiden'. Want, wil die plaats die voor u is beschikt van voor de grondlegging der wereld ook wer-

In dit nummer

4 Lijdenstijd [3]

6 Overheid en coronavirus

20 Alléén wonen

- 2** Niet ontroerd
- 3** Leren op de school van Christus [13]
- 5** Het voorbeeldgebed [10]
- 7** Besmetting in de lijdensgeschiedenis
- 8** Commentaar: Niet naar de kerk
- 9** Voor wie is onze school?
- 10** Vier gevaren rond het Heilig Avondmaal
- 12** Boekennieuws
- 13** Kerknieuws
- 14** Berichten
- 14** Kerkdiensten
- 19** Jeugdrubriek

Leren op de school van Christus [13]

kelijk door u ingenomen kunnen worden, dan moet eerst gedaan worden wat Ik nu ga doen. Want zonder Mijn dood is er voor u geen toestemming om uw woning daar te betreden. En zonder Mijn hemelvaart hebt u geen recht om daar binnen te komen.

En zo is Christus heengegaan, door een weg van bitter lijden, van sterven aan het kruis, van begraven worden, maar ook van opstaan en van de hemel binnengaan. Als Eerste, in de plaats van en voor al Zijn ware discipelen. Hij heeft een woning voor hen gekocht, het recht voor hen gekocht om de hemel te betreden, ja, Hij heeft als Hogepriester hun namen op Zijn borst reeds binnengedragen in het hemelse heiligdom. Zij worden daar verwacht.

Tot Mij nemen

‘En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben, zo kome Ik weder.’

Het staat scherp tegenover: Ik ga heen.

Dit: Wees niet ontroerd, bevreesd, Ik kom terug.

En dan zal Ik u ‘tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben.’

De hemel zou voor ons geen hemel zijn als Christus er niet zou zijn. Maar gelukkig, Hij zegt niet: Ik zal u ten hemel opnemen. Hij zegt: Ik zal u tot Mij nemen.

Het wijst op het hartelijke welkom, op de innige omhelzing die al Gods kinderen aan de hemelpoort te beurt zal vallen.

Christus zal ons met liefde omhelzen. Een vermoeide bruid zal rusten aan het hart van een liefhebbende Bruidegom. Tot Hem genomen in eeuwige rust.

Kinderen van God, ons hart kan midden in de strijd van dit leven zo ontroerd zijn. Zo vol twijfel en aanvechting, zo vol moedeloosheid en ongelof. Probeer juist dan biddend dit woord van de Heere in stilte te overdenken: ‘Uw hart worde niet ontroerd.’

Er is, dwars door alle donkerheid die er zijn kan een blij vooruitzicht. De Meester Zelf zal ervoor zorgen dat we niet omkomen. Hij is bezig voor ons een woning klaar te maken. En ondertussen maakt Hij hier door Zijn Heilige Geest ons hart klaar, door ons af te breken, opdat Christus een gestalte in ons zou krijgen. Verwacht de Bruidegom. Hij verwacht Zijn bruid.

Ralph Venning

Deel II Zuigelingen

II HOE ZE MET MELK GEVOED WORDEN

De vordering die deze zuigelingen gemaakt hebben, wordt in beide teksten uitgedrukt met het feit dat ze gevoed worden met melk. Melk is het voedsel van de zuigelingen. Om nu hun staat en hun vorderingen beter te kunnen begrijpen, moeten we weten wat deze melk is.

In het algemeen wordt heel Gods Woord (het Evangelie) melk genoemd (1 Petr. 2:2): ‘Als nieuwgeboren kinderkens, zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen’. Melk bevordert dus groei. Het Woord is er niet alleen om te verwekken (1 Petr. 1:23-25), maar ook om te voeden en te doen groeien tot een ‘volkomen man’ (Ef. 4:11-16). We merken op dat Petrus niet slechts spreekt van het geschreven Woord in de Bijbel, maar ook van het gepreekte Woord (1 Petr. 1:25). Maar dan moet dit gepreekte Woord wel de onvervalste melk van het Woord zijn, niet vermengd of vervuild met de listen, uitvindingen en commentaren van Joden of heidenen. Dat is wat de apostel afwijst en waar hij zich tegen uitspreekt (2 Kor. 2:17).

Evenals dit Woord niet vermengd of bedorven moet worden met valse leer of met lage bedoelingen, zo moet deze melk ook niet gezoet worden met de suiker en honing van menselijke wijsheid en welsprekendheid. De apostel verwerpt en verbiedt ook dat (1 Kor. 2:4). ‘Mijn rede en mijn prediking’, zo zegt hij, ‘was niet in bewegelijke woorden der menselijke wijsheid’. Ik gebruikte geen dure woorden om mijn scherpzinnigheid en geleerdheid te laten zien. Ik kwam niet met spitsvondigheden (1 Kor. 1:17), ‘maar in betoning van Geest en kracht’. Het gaat dus niet zomaar om de klank van wat woorden, maar om de gezonde en onvervalste leer, de melk of het Woord waardoor we groeien en bloeien.

Meer in het bijzonder wordt met melk zwakke voeding bedoeld, in onderscheid van vast voedsel. In die zin betekent melk de eerste beginselen van de Godsspraak (Hebr. 5:12; 6:1), het alfabet van de christelijke godsdienst. Hiermee worden de mond en de buik van de zuigelingen gevuld, maar desondanks zijn ze zwak en nietig. In deze teksten wordt met melk dus het fundament zelf van de bekering bedoeld. Dat hield in dat het Koninkrijk van God (de Messiaanse bedeling) op handen was (Mark. 1:15).

Misschien werpen sommigen tegen: Hier wordt het geloof in Christus niet genoemd. Kan men diegenen ook maar in de geringste mate christen noemen, zuigelingen misschien, die niet in Christus geloven? Ik antwoord hierop dat deze beginselen of funderende leerstukken ‘de leer van Christus’ genoemd worden (Hebr. 6:1) en dat deze bekering en dit geloof dus niet zonder betrekking op Christus zijn. Als de apostel deze twee begrippen ergens anders noemt, spreekt hij over Christus als het voorwerp van het geloof.

(wordt vervolgd)

Uit: “Leren op de school van Christus”, Ralph Venning (uitg. Brevier).

Het lijden van de Middelaar

Hij is gezeseld

Hij is geslagen

Hij is verbrijzeld

Hij is uitgeroemd

‘Doch het behaagde den HEERE Hem te verbrijzelen’.

Jesaja 53:10a

In de profetieën van Jesaja treffen we vier liederen aan over de Knecht des HEEREN. Daarin laat de Heilige Geest de profeet ruim 700 jaar vooruitblikken op de komst van Christus en Zijn vernedering en verhoging.

ds. G. Heijkamp,
Enkhuizen

Deze tekst uit Jesaja 53:10 treffen we aan in het vierde lied. In de verzen 2 tot en met 9 tekent Jesaja ons de komst van Christus in het vlees en de trappen van Zijn vernedering. Hij tekent het plaatsvervangend karakter van het lijden van Christus en de noodzaak de troost eruit persoonlijk te kennen (‘om onze overtredingen’, vers 5).

Nadat in vers 9b Zijn onschuld is benadrukt, plaatst Jesaja in vers 10 dit lijden nog in ander licht: ‘Doch het behaagde den HEERE’. De Heilige Geest laat blikken in het liefdeshart Gods. Hij dacht in de eeuwige vrede raad een weg uit waardoor, met behoud van de deugd van Zijn recht, toch een volk zalig zal worden.

‘Doch het behaagde den HEERE’. Dit behagen heeft de Vader Zijn enig geliefde Zoon gekost en de Zoon Zijn leven. Niet te bevatten wonder van onpeilbare, Goddelijke liefde.

Liefde, in de eerste plaats van God tot Zichzelf. Zelfbehagen is in ons een ondeugd (we zitten er vol mee), maar in God is het een deugd.

Liefde van de Zoon tot de Vader: ‘Vader, Ik kom om Uw welbehagen te doen’. Liefde van de Vader tot de Zoon en in Hem tot

de ganse uitverkoren Kerk. Daartoe liet de Zoon Zich gewillig als Borg voor Zijn kerk verbrijzelen. Verbrijzelen, verpletteren: ingrijpende woorden. Verpulverd als broodkoren tussen molenstenen (zie Jes. 28:28).

We horen wel eens van bedrijfsongevallen waarbij mensen onder een zwaar voorwerp doodgedrukt worden. Vreselijk. Zo is Christus in de weg van verbrijzeling tot in de dood neergedrukt. Lijdend, de ganse tijd Zijns levens, in het bijzonder aan het einde van Zijn leven de ondeelbare toorn Gods dragend (HC, Zondag 15).

Verbrijzelen ziet op zielenlijden

Het lichamenlijk lijden van Christus was onnoemelijk zwaar: Hij werd gezeseld, Zijn hoofd werd doorboord. Het verbrijzelen ziet echter meer op Zijn zielenlijden.

Zie Hem bevend van ontzetting staan in Gethsémané, gereed om de lijdensbeker, Hem van de Vader gegeven, leeg te drinken. ‘En zeide tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe. (...) Vader, alle dingen zijn U mogelijk; neem deze drinkbeker van Mij weg; doch niet wat Ik wil, maar wat Gij wilt’ (Markus 14:33 en 36).

Zie Hem kruipen in de donkere hof: ‘En Zijn

zweet werd gelijk grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen’ (Luk. 22:44). De helle macht komt tegen Hem op. De ondeelbare toorn Gods wordt doorleefd. Zijn angst en benauwdheid zijn zo groot dat bloed door Zijn poriën naar buiten wordt geperst.

Zie Hem op Golgotha hangen in uiterste Godverlatenheid, uitroepend: ‘Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?’ Uitgestoten van de aarde, zonder toegang tot de hemel.

Hij is tot in de dood toe neergedrukt. Hij ging gewillig, als Borg voor de Kerk, de weg tot Zijn Vader terug banend, in de weg van het schuldoffer. In de weg van betaling aan Gods recht. Buiten dat offer kon en wilde de Vader niet rusten.

Hij is verbrijzeld. Een ingrijpend én een vertroostend woord voor hen die zich bij het licht van Gods Geest leerden kennen als zelfbehagers. Zulken zijn overtuigd van zonde, vastgelopen in zichzelf, maar, o wonder, op Gods tijd mogen zelfbehagers een blik slaan op Christus. Zo lerend: ‘Ik kan nog zalig worden en ik weet ook in Wie’. Gezegend onderwijs ontvangen van Hem en gedacht zo, met Jezus, in een opgaande weg, zalig te worden.

Maar zulken gaan, juist in de nadere ontdekking, in vernedering en verbrijzeling des harten, leren wat het Jezus gekost heeft om voor zo een de losprijs te betalen.

Smartelijk inleven

Er kunnen ogenblikken zijn dat ze door het geloof een blik mogen slaan op deze betalende Jezus. Dan ligt het in de beleving een ogenblik vlak tussen God en hun ziel. Dan mogen ze zich verwonderen: ‘Wilde U die weg gaan voor mij?’ Dan moeten ze het wel smartelijk inleven: ‘door mijn zonden’, maar mogen ze zich ook verwonderen over het: ‘voor mijn zonden’.

Maar is de Borg weer uit zicht, dan houden ze zichzelf over, en hun dagelijks groter wordende schuld. Zo maakt de Heilige Geest plaats voor de noodzakelijkheid van Christus’ offer. Zo leren ze om met behoud van de deugd van Gods recht, in de weg van sterven aan mijn leven, verzoend te worden met God en in Christus een recht te ontvangen op het eeuwige leven.

Gods welbehagen gaat door Christus’ hand gelukkig voort. Wat dunkt u van de Christus? Buiten Hem is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

(wordt vervolgd)

Drie keer 'want'

Na de dubbele aanspraak en de zes beden laat de hoogste Profeet nog een slot volgen: 'Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, in der eeuwigheid. Amen.'

v. A.

Bij de aanspraak en de zes beden is al duidelijk geworden dat wijzelf nooit zo zouden bidden. Dat het ons woord voor woord moet worden voorgezegd, en zaak voor zaak moet worden voorgebeden. Hoe we moeten beginnen? Wat moet het eerste zijn? Welke wonderlijke volgorde is er? Maar nu ook hoe we moeten eindigen. Wat is de reden waarom de Heere ons zou willen en kunnen verhoren? Gauw even 'om Jezus' wil, Amen'? Trouwens, waar is het 'om Jezus' wil' in dit voorbeeldgebed? Deze vraag is gemakkelijk te beantwoorden. Het is álles in Jezus' Naam, krachtens Zijn onderwijs en Zijn voorspraak. Elk woord is uit en van Hem. Het is niet slechts vol van Jezus. Het is allemaal uit Hem.

Drie redenen

Nu gaat de Voorbidder Zelf zeggen wat we vervolgens als reden tot verhoring aan de Heere moeten voorleggen. Na het woord 'want' volgt immers de reden. Redenen in onszelf zijn er niet. Van alle gronden in onszelf worden we in het volmaakte gebed afgebracht. Er is er Eén Die het Vaderhart volmaakt kent. Daarvan getuigen de drie redenen die Hij noemt om verhoord te worden. Hij onderwijst ons in het naderen tot de genadetroon. Weet u wat u dan zeggen moet, wanneer u met Mijn woorden nadert tot Mij? Dan moet u het gebed beëindigen met: 'want...'

En vervolgens Mijn Vader aanspreken in Zijn eigen wezen. Hoe Hij Zijn Koning gezalfd heeft over Sion. Hoe Hij Zelf voor de onderdanen van deze Gezalfde zal zorgen. Deze Koning heeft toch recht op onderdanen? Uiteindelijk zult U het Koninkrijk weder ontvangen in volmaaktheid. Alles van Uw deugden en eer is daar toch mee gemoeid? Verhoort U, omdat U Zelf zorgt voor de komst van Uw Koninkrijk, zoals in de tweede bede al is gevraagd. Doet U het, omdat U alleen de kracht en het vermogen bezit om vijanden tot gehoorzame onderdanen te maken, zoals in de derde bede al is voorgelegd. Doet U het, omdat U Zelf toch zult zorgen voor Uw eigen eer, zoals in de eerste bede U al is voorgehouden. Er is niemand op heel de aarde die Uw eer verhoogt dan alleen Uw Gezalfde. Zoudt U dan in en door Hem niet voor Uw eigen eer zorgen? Daarom en daarom alleen vragen we U deze zes beden. Uw enig-geliefde Zoon zegt dat we ons gebed zó moeten en mogen besluiten. Daarvoor is een drievoudige reden, omdat we in onszelf niets vinden dan zonden en schuld. Maar, Hij zegt het. Hij verdient het. Hij is het waard. In deze zin legt de Grote Catechismus van Westminster (art. 196) het slot ook uit: 'Dit leert ons om onze gebeden te onderstrepen met redenen die niet uit enige verdienste in onszelf of enig ander schepsel genomen moeten worden, maar uit God. De kern van de gebeden van de Middelaar is altijd: 'Vader, verheerlijk Uw Zoon, opdat

Uw Zoon U verheerlijk' (Joh 17:1). Daarvan moet het komen. Daarvan alleen mogen we het verwachten.

Lofverheffing

Alles uit God Drie-enig. Daarvan getuigt ook deze afsluiting. De ere Gods is onlosmakelijk verbonden aan de verheerlijking van de Middelaar. Dat deze eer van God ook weegt op het hart van de bidder, blijkt uit het vervolg: 'Het leert ons ook om aan onze gebeden de lofverheffing toe te voegen, door alleen aan God de eeuwige heerschappij, almacht en uitnemende heerlijkheid toe te schrijven. Aangezien Hij in staat en gewillig is om ons te helpen, ontvangen wij door het geloof vrijmoedigheid om Hem te smeken en worden wij aangespoord tot een stil vertrouwen dat Hij onze gebeden zal verhoren. Om van ons verlangen en vertrouwen te getuigen, zeggen we 'Amen.'

Zullen we onze persoonlijke gebeden leggen langs de norm van dit voorbeeldgebed? Ondanks het veelvuldig vormelijke misbruik houdt het zijn diepe betekenis. Zullen we onze openbare gebeden, huise-lijk en ambtelijk, meer in dit licht plaatsen? Dan heeft ieder van ons alle redenen om te vragen: 'Heere, leert U mij zó bidden! Want zo kan ik het nooit. Maar er is er toch Eén, Die altijd bidt voor mensen die het nooit leren?' Afgebracht van eigen waardigheid, van eigen kracht en eigen eer, blijft de roep over: Want van U, o Vader, Zoon en Heilige Geest, is het Koninkrijk, en de kracht en de heerlijkheid, in der eeuwigheid. Eigenlijk een drievoudig 'want'. Mag u daarop ook zo hartelijk 'Amen' zeggen?

(slot)

P.S. De citaten uit de Grote Catechismus van Westminster komen uit "Gewogen woorden", dr. A. Baars, uitg. De Banier, Apeldoorn (pag. 182-187).

Overheid en coronavirus

ds. W. Visscher,
Amersfoort

Afgelopen zondagen hebben veel mensen een opmerkelijke kerkdienst gehad. Velen hebben thuis via de computer of de kerktelefoon de woorden Gods gehoord.

Veel kerkdiensten kunnen niet op de gebruikelijke manier doorgaan.

De overheid heeft maatregelen getroffen om het coronavirus in te dammen. Het niet samenkomen met meer dan honderd mensen is er één van. Veel kerkdiensten konden niet meer op de gebruikelijke manier doorgaan. Hoe kijken we tegen dergelijke maatregelen van de overheid aan?

Laat ik beginnen met het opruimen van een breed levend misverstand. Velen denken dat dit soort dingen nooit eerder zijn voorgekomen. Maar er zijn in het verleden natuurlijk wel meer ernstige situaties geweest. Denk aan 1953, de watersnoodramp in Zeeland. Op zaterdag braken de dijken en de zondag erop moesten gaten in de dijken worden gedicht en mensen worden gered. Er zal die zondag weinig reguliere kerkgang hebben plaatsgevonden. Misschien echte kerkgang wel des te meer, want naar de kerk gaan, is de 'de Naam des Heeren aanroepen' (Gen. 4:26).

Een tweede overweging is dat de overheidsmaatregelen heel ingrijpend zijn. We mogen niet meer op de rustdag samenkomen met meer dan honderd mensen.

Voor veel gemeenten maakt dit de gewone kerkgang onmogelijk. Dit kan bovendien nog maanden duren, want dit virus is niet over enkele weken verdwenen.

De overheid heeft deze maatregel genomen met het oog op de volksgezondheid. Virussen verspreiden zich door onderling contact. Willen we het coronavirus kunnen indammen, dan moet sociaal contact dus vermeden worden.

De maatregelen zijn ook algemeen. Allerlei instellingen hebben ermee te maken. Het is niet zo dat deze maatregelen zich richten tegen de kerk of tegen de godsdienst. Een maatregel tegen de godsdienst zou bijvoorbeeld zijn dat de overheid verbiedt uit de Bijbel te lezen, te bidden tot God of kinderen te dopen. Ook zou een overheid kerkdiensten kunnen verbieden, denk aan Noord-Korea, omdat ze zich keert tegen de godsdienst. In een dergelijke situatie geldt dat we God meer gehoorzaam moeten zijn dan de mensen en meer dan de overheid (Hand. 5:29). Daarvan is echter bij de huidige maatregelen geen sprake. En dus zijn we geroepen om de overheid nu gehoorzaam te zijn. De overheid is Gods dienaar, 'u ten goede' (Rom. 13:4). Paulus

heeft het dan over de heidense overheid van die dagen! Gehoorzaamheid is een dure plicht die vanuit de Schrift tot ons komt.

De huidige maatregelen moeten loyaal en naar de intentie van de overheid worden uitgevoerd. We mogen dus niet meer dan honderd mensen toelaten in het kerkgebouw. Daar houdt de politie overigens ook toezicht op. Vorige week zondag kwam er in Amersfoort politie langs om te kijken of we de maatregelen serieus hadden genomen. Binnen de kerkenraad hebben we een arts en een medewerker van het RIVM, zodat we op basis van de juiste informatie naar de intentie van de overheid konden handelen.

Persoonlijk wil ik hier nog iets aan toevoegen. Er waren gemeenten waar plotseling meer diensten binnen één kerkgebouw werden gehouden. Dit lijkt mij niet verstandig. Laten we rond onze kerkgebouwen niet een extra stroom creëren van mensen die komen en weer vertrekken. Dat is geen goed gerucht naar de omgeving en het staat op gespannen voet met de intentie van de afgekondigde maatregelen. Via de huidige middelen kunnen we via de computer of de kerktelefoon ook thuis een kerkdienst meemaken. Laat die mogelijkheden ook gebruikt worden. Kerken mogen niet gemakkelijk met de overheidsregels omgaan. Het gaat om de eer van God.

Er is nog iets wat aandacht vraagt. De ontwikkelingen gaan snel. Het is niet onmogelijk dat alles in ons land 'op slot gaat'. Dan mogen we waarschijnlijk met niet meer dan tien mensen samenkomen. Ook zulke maatregelen zullen we loyaal en in gebondenheid aan de Schrift moeten opvolgen.

De kerk is de vergadering van kinderen Gods. Die kerk is er over de hele wereld. Die kerk blijft bestaan en komt samen om de Naam des Heeren aan te roepen. In Zeeland konden de mensen in 1953 op zondag niet naar de kerk. Toch is er toen door velen 'kerk gehouden': Men riep de Naam des Heeren aan! Laten we dát vooral doen. Alleen, in onze woning, samen met onze kinderen, samen via een verbinding met anderen van de kerk. Laat het gebed opklimmen tot de troon der genade. En laten we voorzichtig zijn met het duiden van deze dingen. Wat dat betreft, is het overdenken van de ramp uit 1953 nog steeds een beschamende les. Ondanks de ernstige roepstem ging het ruziemaken door. En scheurden de gemeenten. Het heeft ons veel te zeggen.

Besmetting in de lijdensgeschiedenis

‘...opdat zij niet verontreinigd zouden worden’.

Johannes 18:28b

ds. A. Schot,
Nunspeet

**Jezus wordt voorgeleid aan Pilatus in het rechthuis:
‘Zij dan leiden Jezus van Kájafas in het rechthuis’.**

Het rechthuis vormt een centraal gegeven in de lijdensgeschiedenis. De lijdensweg van Jezus liep door het rechthuis. Hier vindt een rechtshandeling plaats. Zo moest het ook Gods recht is door de zonde geschonden, en dat recht moet verzoend worden. Door dit rechthuis oordeelde God Zelf over de Middelaar.

‘Zij dan leidden Jezus.’ Hij geeft Zich vrijwillig over aan het oordeel van de rechter, buigt Zich onder het vonnis. Hij verwerft de zaligheid op grond van het recht. Zijn wij ook weleens in het rechthuis geleid? Om door de Rechter vrijgesproken te worden, is nodig eerst voor de Rechter geleid te worden. De Heere zegt: ‘Laat ons tezamen rechten.’ Zijn wij zo gewillig als Jezus? Nee, de mens wil niet in het rechthuis geleid worden. Zelfs David vroeg: ‘Wil Uwen knecht door schuld verslagen, o HEER’ niet voor Uw vierschaar dagen’. Ons wacht daar onherroepelijk een veroordeling, maar toch is het een zegen om in het rechthuis geleid te worden, want in het rechthuis worden al mijn ongerechtigheden blootgelegd en worden al mijn gerechtigheden een wegwerpelijk kleed.

Jezus onrein gemaakt

Johannes legt de vinger bij een bijzonder accent. De gang naar het rechthuis maakt Jezus onrein! Waarom? De Joden mochten gedurende en zeven dagen na het Paasfeest geen zuurdesem in hun woning hebben (Ex. 12:15). Zuurdeeg is zuur geworden of verzuurd deeg, dat gebruikt werd als gist. Daarvoor vinden we twee redenen.

Jezus wordt onrein om onreinen te wassen. Jezus raakt besmet om een geneesmiddel te verwerven voor besmetten. Die troost wordt verkregen in het rechthuis.

In Exodus 12:39 en Deuteronomium 16:3 wordt dit gebod in verband gebracht met de haast waarmee het volk uit Egypte trekken moest. Men had geen tijd om de broden te laten gisten. Ieder jaar moest men terugdenken aan de grote nood waaruit de Heere hen verlost had. Zuurdeeg wordt in de Bijbel ook gezien als een beeld van de gistende werking van de zonde. De Heere wilde hiermee Zijn volk leren dat Hij hen verlost, opdat zij Hem zouden dienen in oprechtheid en waarheid. Anders konden zij van het paaslam niet eten. De Joden namen het nauw met dit gebod. Zij waren doodsbang voor besmetting. Zij waren natuurlijk hielden de heidenen zich niet aan die spijswetten. Helaas hadden zij niet in de gaten dat zij van binnen vol zuurdeeg waren van slechtheid en boosheid. Zij meenden rein te zijn. Zij stoten Jezus echter wel het rechthuis in. Zij zien Hem als onrein. Het laat zien dat hun wetsonderhouding alleen gericht is op eigenbelang. En Jezus liet Zich verontreinigen. Wat moet dat voor Hem geweest zijn! De Reine en de Heilige kwam onder de wet, terwijl Hij Zich geheel zuiver had gehouden.

’s Morgens vroeg

‘En het was des morgens vroeg.’ Het is druk in Jeruzalem in verband met het Pascha. De Joden willen zelf ook Pascha gaan vieren. Ze gaan niet in het rechthuis opdat zij niet verontreinigd zouden worden. Zij duwen Jezus het rechthuis binnen, maar blijven er zelf buiten.

Het ware beter geweest als ze wel het rechthuis waren binnengegaan. Daar konden ze leren van hun schuld en van Jezus’ onschuld. Dat is ook voor ons noodzakelijk. Laten wij buigen onder Gods recht. Wij zijn inwendig besmet met de verdorvenheid van de zonde. De lijdensstijd leert ons dat het nodig is om met Gods recht in aanraking te komen. Als Christus ooit waarde krijgt, dan is dat in het rechthuis. Daar klinkt ons doodvonnis, maar ook Zijn vrijspraak.

‘...maar opdat zij het pascha eten mochten’ (vers 28c). Wat betekent hier: het pascha eten? Dit is exegetisch een moeilijk punt. Heeft dit betrekking op het eten van het paaslam? We weten van Jezus en Zijn discipelen dat zij het reeds bij de schemering gegeten hadden. Had Jezus met Zijn discipelen het paaslam een avond eerder gegeten dan normaal? Of hebben de Joden het een avond uitgesteld? Of moeten we de uitdrukking ‘het pascha eten’ breder verstaan en betrekken op de hele viering van het Paasfeest?

Hoe het zij, de Joden dachten dat ze rein waren, terwijl zij geheel onrein waren. Wat verstonden ze van de prediking van het paaslam? De les van het nieuwtestamentische Pascha is juist dat er voor onreinen behoud is. Jezus wordt onrein om onreinen te wassen. Jezus raakt besmet om een geneesmiddel te verwerven voor besmetten. Die troost wordt verkregen in het rechthuis. Daar treedt de reine Jezus tussenbeide voor onreine zondaren: ‘Zo zal Hij hem genadig zijn, en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden’.

De eigengerechtigheid is de grootste vijand van Christus en Zijn Borggerechtigheid. Vraag of we onze onreinheid mogen leren inleven. Het Paaslam Jezus is niet voor degenen die het zuurdeeg in hun hart niet leerden kennen, is niet voor degenen die behoud zoeken in hun eigen gerechtigheid. Het is juist voor besmetten en onreinen. Dit Paaslam krijgt betekenis voor verlorenen. Wat een troost bevat het lijdensevangelie voor besmette zondaren.

De preek “Besmetting in lijdensstijd” is gratis te downloaden op de site van uitgeverij De Banier: <https://www.debanier.nl/besmetting-in-de-lijdensgeschiedenis>

Niet naar de kerk

Gewassen en gevouwen handen vormen geen tegenstelling.

De zondagse kerkgang is onmiskenbaar een wezenlijk onderdeel van het kerkelijk leven, ja, van het christelijk geloof. In de Hebreeënbrief worden we vermaand om de onderlinge bijeenkomst niet na te laten (Hebr. 10:25). Ook in bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld in oorlogstijd, vonden de kerkdiensten veelal doorgang.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Het was dan ook heel ingrijpend dat vorige week vanwege het coronavirus alle bijeenkomsten met meer dan honderd personen werden verboden. De vrijheid van godsdienst is in ons land hecht verankerd, maar de volksgezondheid is evenzeer een zaak van groot gewicht. En terecht. In de oudtestamentische bedeling waren melaatsen uitgesloten van de tempeldienst.

Grote gemeenten

Mede als gevolg van het gebrek aan predikanten telt ons kerkverband veel gemeenten met grote aantallen kerkgangers. Er zijn onder ons maar weinig gemeenten waar het aantal kerkgangers beneden de honderd ligt.

Daarentegen wordt in de Protestantse Kerk in Nederland bij veel diensten het getal van honderd bezoekers niet bereikt. Wel gaat het dan in veel gevallen overwegend om oudere mensen die extra kwetsbaar zijn voor het virus. Vandaar dat men in ieder geval in Friesland adviseerde om alle kerkdiensten af te zeggen. Vanuit ons kerkverband werd er door de betrokken deputaatschappen op aangedrongen om zich aan de grens van honderd

kerkgangers te houden. Nu ook de scholen gesloten zijn, is het voor de hand liggend om ook de catechisaties stop te zetten. Dat zijn allemaal heel ingrijpende beslissingen. En niemand weet hoe lang dit duren zal.

Zelfs in de Tweede Wereldoorlog konden de kerkdiensten in de meeste gevallen, zij het met allerlei complicaties en beperkingen, doorgang vinden. Van een landelijk verbod om kerk te houden is nooit sprake geweest. Daarvoor was de Duitse bezetter, die zeker aan het eind van de oorlog meedogenloos optrad, er te zeer van doordrongen dat zo'n verbod een groot deel van de bevolking zeer diep zou raken en kwetsen.

Internetdienst

Tegelijkertijd moeten we constateren dat allerlei nieuwe technologie het ook mogelijk maakt om een aanvaardbaar alternatief te bieden voor de zondagse eredienst. Je kunt nu immers thuis via internet of anderszins de kerkdiensten volgen. Dat was vroeger niet mogelijk. Niet zonder reden is bij de opkomst van internet onder ons ernstig gewaarschuwd voor de grote gevaren die hier dreigden.

Dat bleek in veel gevallen ook zo uit te pakken. Internetporno is inmiddels een bekend kwaad. Maar tegelijkertijd moeten we constateren dat via internet ook het Woord van God verkondigd kan worden. Zeker in de huidige situatie mogen we daar dankbaar voor zijn.

Uiteraard is het volgen van de kerkdienst via internet geen volledige vervanging van de zondagse kerkdienst. De mens is een sociaal wezen. Het gezamenlijk opkomen naar Gods huis is onmiskenbaar van grote waarde. 'De HEERE bemint de poorten van Sion', waar de tempeldienst was, 'boven alle woningen van Jakob' (Ps. 87:2). Een kerkgebouw en de kerkgang hebben in onze geseculariseerde maatschappij duidelijk ook een publieke functie. Daar gaat de roep vanuit: 'Kom, ga met ons en doe als wij!'

Geen tegenstelling

Hoe deze inmiddels wereldwijde epidemie zich verder zal ontwikkelen, is onduidelijk. Het is een ziekte waarvan nog veel onbekend is. Duidelijk is wel dat wij mensen, ondanks alle kennis en kunde, heel kwetsbaar zijn. Dat zou de mensheid moeten brengen tot een opzien naar en een ootmoedig buigen voor de Schepper van hemel en aarde, 'Die alle dingen werkt naar de raad van Zijn wil' (Ef 1:11). Maar in de publieke verklaringen die de laatste dagen van premier Rutte en andere overheids- personen uitgaan, wordt de Naam van God helaas niet genoemd.

Ouderen zijn extra kwetsbaar voor het coronavirus. Bovendien leidt de sociale onthouding die van alle kanten wordt aanbevolen, gemakkelijk tot nog grotere eenzaamheid. Waar bezoeken vaak af te raden zijn, zijn er gelukkig allerlei andere middelen om contacten te leggen en te onderhouden. Veel ouderen zijn vaardig op sociale media.

Uiteraard moeten we ons houden aan de voorschriften en adviezen die ons verstrekt worden, ook al worden die wellicht nog strenger. Wereldwijd heeft het coronavirus al duizenden slachtoffers veroorzaakt. Hopelijk wordt het hier niet zo erg als in China of Italië.

Gewassen handen en gevouwen handen vormen echter geen tegenstelling. Integendeel, die behoren hier samen te gaan. Gebed voor onszelf en onze dierbaren, voor de slachtoffers wereldwijd, voor artsen en medisch personeel die het zwaar hebben, voor mensen die ernstig getroffen worden in hun inkomsten en ook gebed voor overheidspersonen die steeds weer allerlei ingrijpende beslissingen moeten nemen.

Voor wie is onze school?

In het vorige artikel ('Personeel passend bij de school') bleek dat er in het bijzonder onderwijs rond het benoemen van personeel een behoorlijk grote mate van vrijheid bestaat. Die vrijheid geldt, voor wat betreft het primair en voortgezet onderwijs¹, ook voor het toelatingsbeleid van leerlingen.

VGS namens
Werkgroep
Onderwijs van het
deputaatschap KGJO

Het schoolbestuur bepaalt voor wie de school toegankelijk is. Inmiddels is het wel realiteit dat slechts minder dan 5% van de scholen in Nederland van de wettelijke keuzemogelijkheid gebruikmaakt door een zogenaamd 'gesloten toelatingsbeleid' te hanteren.

Een 'gesloten toelatingsbeleid' wil zeggen dat voor de toelating van een leerling voorwaarde is dat de ouders de grondslag van de school (de Bijbel en de belijdenisgeschriften) 'van harte' onderschrijven. Waarden en normen komen dan op school en thuis in hoge mate overeen. De ouders staan 'con amore' achter het godsdienstige karakter van de school.

Bij een 'open toelatingsbeleid' hoeven de ouders de grondslag van de school niet te onderschrijven, ze kunnen volstaan met die te respecteren. Hoewel ze wellicht thuis andere waarden en normen hanteren, conformeren ze zich aan de regels van de school (denk aan kledingvoorschriften en het leren van een psalm), zonder het in alles daarmee eens te zijn. De voorwaarde voor toelating is dat de kinderen zich houden aan de schoolregels.

Praktijk reformatorische scholen

Scholen met een gesloten toelatingsbeleid komen vrijwel alleen in het reformatorisch onderwijs voor. In de VGS²-achterban hebben alle scholen voor speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs zo'n beleid. In het basisonderwijs ligt dat genuanceerder. Daar kennen we vanouds ook de zogenaamde 'Scholen met Bijbel', met een open toelatingsbeleid. Bij benoeming

Het schoolbestuur bepaalt voor wie de school toegankelijk is.

van personeel geldt echter wel de onvoorwaardelijke instemming met de grondslag van de school.

Een andere realiteit is dat in het huidige politieke en maatschappelijke klimaat het draagvlak voor een gesloten toelatingsbeleid vrijwel is verdwenen. Dit komt doordat men vindt dat een gesloten toelatingsbeleid bijdraagt aan de segregatie van leerlingen. Ook acht men het onjuist dat op van rijkswege volledig gesubsidieerde scholen niet alle Nederlander(tje)s toegelaten worden.

Scholen dienen er daarom dan ook terdege rekening mee te houden dat het gesloten beleid als optie op niet al te lange termijn op de helling gaat. Al geruime tijd ligt bij de Tweede Kamer een initiatiefwetsvoorstel, waarmee men dit wil regelen. Bij de vorming van het huidige kabinet is

afgesproken hier (vooralsnog) geen uitvoering aan te geven. Het is echter niet uit te sluiten dat dit bij een volgende formatie anders zal zijn. Overigens bevat dat voorstel wel een uitzonderingsbepaling voor scholen die er in de praktijk blijf van geven een strikt en dus gesloten toelatingsbeleid daadwerkelijk toe te passen.

Interne ontwikkelingen

Tegelijkertijd vindt binnen het reformatorisch onderwijs een zekere verschuiving plaats. Het aantal scholen met een open toelatingsbeleid neemt toe, waarmee het aantal scholen met een gesloten toelatingsbeleid dus afneemt.

Soms heeft dat te maken met het in gevaar komen van het voortbestaan van een school als gevolg van een daling van het aantal 'eigen' leerlingen, in andere gevallen met het sluiten van bijvoorbeeld een christelijke school in het dorp. Ook is er in de eigen achterban een tendens te bespeuren 'om zich opener op te stellen'.

VGS-standpunt

Dat alles neemt niet weg dat de VGS zich in het publieke debat sterk blijft maken voor in ieder geval de optie van een gesloten toelatingsbeleid. Het is immers aan ouders om te bepalen binnen welk soort school zij hun kinderen onderwijs willen laten geven, dus al dan niet binnen een homogene setting.

Net als bij het benoemingsbeleid geldt bij het toelatingsbeleid op grond van jurisprudentie het begrippenpaar 'consistent en consequent'. Dit wil zeggen: Laat de school bij een gesloten beleid bijvoorbeeld leerling a uit een pinkstergemeente toe, dan wordt het moeilijker om leerling b met dezelfde achtergrond niet toe te laten. 'Mededogen' kan dus juridisch gezien grote gevolgen hebben.

Scholen met een gesloten toelatingsbeleid hebben binnen de VGS-achterban vanouds de overhand. De vraag is echter hoe lang en onder welke voorwaarden deze optie nog tot de mogelijkheden blijft behoren. Bezinning op dit onderwerp is daarom van groot belang.

Reacties naar p.kieviet@versluissschool.nl

Noten

- 1 Het middelbaar beroepsonderwijs heeft deze vrijheid in beperkte mate, het hoger beroepsonderwijs in het geheel niet.
- 2 VGS: Vereniging Gereformeerd Schoolonderwijs. Deze vereniging vertegenwoordigt en ondersteunt alle reformatorische scholen, onder meer op het gebied van benoemings- en toelatingsbeleid.

Vier gevaren rond het Heilig Avondmaal

Over de voorbereiding op het Heilig Avondmaal is al veel geschreven. Denk alleen maar aan wat Wilhelmus à Brakel daarover zegt in zijn "Redelijke Godsdienst". Zulke geschriften zijn niet te verbeteren. Ik wil daarom in dit artikel een wat andere insteek nemen en wijzen op een viertal gevaren die altijd weer dreigen rond het Heilig Avondmaal.

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

Toezien in vrijblijvendheid

Het eerste gevaar is dat mensen veilig achterover leunen en niet méér dan toeschouwer zijn. Waarom is dat zo'n groot gevaar? Omdat de bediening van dit sacrament heel de gemeente geldt! Iemand zal zeggen: 'Maar je mag toch niet aangaan als je onbekeerd bent?' Nee, dat mag niet. Maar mag u dan wél onbekeerd zijn? Roept de Heere niet: 'Bekeert u, bekeert u, want waarom zoudt ge sterven?' Zegt Hij niet met alle aandrang: 'Strijdt om in te gaan door de enge poort?' Nee, niet allereerst strijden om aan te gaan, maar wel strijden om in te gaan! Is het weleens nood geworden in uw leven? Bedenk het toch: als u hier niet kunt aanzitten, dan zult u straks eeuwig honger moeten lijden. Bedenk ook dat er een verband is tussen belijdenis doen en Heilig

Avondmaal. Dat verband is niet automatisch en mag dat ook nooit worden. Op allerlei wijzen worden jonge mensen soms geprest om aan het Avondmaal te gaan. Velen zien een historieel geloof met wat emoties aan voor een waar, zaligmakend geloof. Ds. E. Fransen sprak in zijn tijd al van 'een stoomgeloof'. Dat is een dodelijk gevaar. Laten we daar tegen waken.

Anderzijds mogen we belijdenis doen en Heilig Avondmaal niet lichtvaardig uit elkaar trekken. Wie dat doet, heeft Gods Woord tegen en ook het opschrift boven ons Kort Begrip. Hij maakt van belijdenis doen een puur verstandelijke aangelegenheid. Zou dat de Heere welbehaaglijk zijn? Zegt Hij niet: 'Mijn zoon, geef Mij uw hart'? Dat moet ons in de klem brengen. Dat wij ons hart niet kunnen geven, is niet Gods schuld. Wij willen het niet eens. Maar Hij is machtig het te nemen. Vraag er maar om!

Aangaan zonder grond

Een tweede gevaar is een aangaan zonder dat daar grond voor is. Het is een voor-

recht als we door ons belijdenis doen een kerkelijk recht tot het Avondmaal hebben gekregen, maar dat is nog geen Goddelijk recht. We weten wel wat een kerkelijk recht is. Heeft iemand belijdenis gedaan, leeft hij uitwendig naar Gods Woord en staat hij niet onder censuur, dan mag geen tafelwacht hem tegenhouden. Zo'n kerkelijk recht is echter te kort. Wat we nodig hebben is een Goddelijk recht. Met andere woorden: er moet een wonder van vrije genade in ons leven gebeurd zijn.

Laat er overigens geen misverstand bestaan over dat onderscheid tussen een kerkelijk en een Goddelijk recht. Het betekent niet dat de kerk ruimer kan zijn dan de Heere bij de toelating tot het Heilig Avondmaal. Het wil eenvoudig zeggen dat ambtsdragers geen hartenkenners zijn. De mens ziet aan wat voor ogen is, maar de Heere ziet het hart aan. Wie van de discipelen heeft trouwens geweten dat Judas een verrader was? Zij konden dat eerder geloven van zichzelf.

Wat een ontzettende zaak is dat: aan te zitten zonder grond! Schuldig te staan aan het lichaam en bloed des Heeren! Jezelf een oordeel te eten en te drinken! Met een ingebeelde bekering op weg te zijn naar de hel! Is dat gevaar denkbeeldig? Spreekt Jezus Zelf niet van velen die menen in te gaan, maar die niet zullen kunnen? Zijn de dwaze maagden daarvan niet een aangrijpend voorbeeld? Er is zoveel dat erop lijkt en dat het toch niet is. En we hebben alles mee om onszelf te bedriegen. 'Arglistig is ons hart, meer dan enig ding; ja, dodelijk is het; wie zal het kennen?' (Jer. 17:9). Wat hebben Gods knechten getrouw-makende genade nodig in de prediking van rustdag tot rustdag, en wat hebben wij allen eerlijk-makende genade nodig om onszelf te onderzoeken.

Vooruitlopen op de Heere

Een derde gevaar rond het Heilig Avondmaal is dat mensen te vroeg aangaan en daarmee vooruitlopen op de Heere. We doelen niet op mensen die onbekeerd zijn. We denken nu aan hen die waarlijk om de Heere verlegen zijn, maar nog blind zijn voor Christus en Zijn borgwerk. De apostel wijst er in 1 Korinthe 11:29 op dat het nodig is het lichaam des Heeren te 'onderscheiden'. Het is dus nodig bevindelijk te weten wat dat lichaam is, waartoe het gevegen

Nooit zullen we naar Christus verlangen als we de schuldbrief niet hebben thuisgekregen en niet weten van een onverbeterlijk bestaan.
Nooit zullen we ook in waarheid God kunnen dienen als we nog blind zijn voor een dienende Zaligmaker.

werd en wat de betekenis daarvan is voor een rechteloze zondaar. Dat wordt gemist in het beginnende leven. Voor die bekommerden van hart is Christus een grote verborgenheid. Ze lopen met een Godsgemis en voelen liefde vanbinnen. Ze haten de zonde en verfoeien zichzelf, maar hun ogen zijn nog gesloten voor het gebroken lichaam en het vergoten bloed. Lopen zij nu naar het Avondmaal, dan gaan ze te vroeg. Een blijk van Gods gunst is nog wat anders dan de kennis van Christus. En enige kennis van die tweede Persoon is nodig om met vrucht aan te zitten aan de dis des verbonds.

'Ja maar', zegt iemand, 'je mag toch de Heere niet verloochenen?' Nee, maar dan moet je Hem wel eerst *kennen*! Hoe kun je de dood van Christus verkondigen als daarvoor geen plaats is gemaakt?

'Ja maar', zegt een ander, 'zullen die kleinen dan niet omkomen?' Allerminst! De Heere onderhoudt Zijn werk. Hij zal ermee doorgaan en Hij doet ook onder de prediking weleens een kruimeltje vallen in de bank. Als mensen vooruitlopen op de Heere, kan dat ertoe leiden dat ze te vroeg gaan rusten, dat ze verder praten dan dat de Heere hen geleid heeft en dat ze zich moeten uitgeven voor iets wat ze niet zijn. Kortom, ze varen vast bij hoog water. En dat kan weer leiden tot een grote geestelijke verwarring en duisternis over de ziel.

Afblijven als de Heere roept

Nu is er ook een andere zijde. Er zijn soms kinderen van God die al te gemakkelijk aan het liefdesbevel van de Koning voorbijgaan. Ook dat is tot grote schade van de ziel. Er zijn bekommerden voor wie Christus alles geworden is en die steeds maar

blijven zitten wanneer de Heere roept. Zij vergeten dat dit sacrament is ingesteld niet alleen voor verzekerden, maar ook voor hen die zo bestreden worden. Hij zal het gekrookte riet niet verbreken en de rokende vlaswiek niet uitblussen. Daarvan wil de Bruidegom verzekeren bij de tekenen van Zijn hartelijke liefde en trouw. Het formulier voor het Heilig Avondmaal geeft duidelijk aan wat de kenmerken zijn van hen die welkom zijn. Het zijn dezelfde drie stukken die genoemd worden in onze Catechismus. Nooit zullen we naar Christus verlangen als we de schuldbrief niet hebben thuisgekregen en niet weten van een onverbeterlijk bestaan. Nooit zullen we ook in waarheid God kunnen dienen als we nog blind zijn voor een dienende Zaligmaker. Het is dus ellende, verlossing en dankbaarheid (in die volgorde!). Tegelijk is het waar dat het liefste kind van God nog kreunt onder een lichaam des doods, en dat de meest geoefende christen Jezus nog niet kent zoals Hij straks gekend zal worden.

Waar het om gaat is een levende kennis van God en van onszelf, een kennis die niet opgeblazen maakt, maar ons verbrijzelt voor de Heere. En waar het ook om gaat, is de geloofskennis van Hem Die gekomen is om te roepen en zalig te maken wat verloren was. Hij maakt het waar, op *Zijn* tijd (en ook weer bij vernieuwing):

*"t Zachtmoedig volk zal rijk verzadigd wezen,
Ten dis geleid;
Wie God zoekt, zal Hem prijzen.
Zo leev' uw hart, door 's hemels
gunstbewijzen,
In eeuwigheid!"*

Boekennieuws

B. Hoogwerff, "Rijke bedelaars. Geestelijk leven in de Hoeksche Waard", uitg. Den Hertog, Houten; ISBN 978 90 331 3016 8; 195 pag.; € 19,90

Rijke bedelaars. Geestelijk leven in de Hoeksche Waard

'Ter nagedachtenis aan de heer A.P. Bijl (1939-2017), zo staat voor in het boek. De heer Bijl was lange tijd werkzaam in het onderwijs. De laatste 25 jaar was hij verbonden aan de School met de Bijbel in Goudswaard. Toen de auteur omstreeks 1997 in contact kwam met Bijl, bleek dat beiden veel gemeenschappelijke interesses hadden. Beiden hebben veel kunnen vastleggen over het geestelijk leven van Gods kinderen in de Hoeksche Waard. Mede door het verlies van zijn zoon Jilles (uitgever bij De Groot-Goudriaan) zag Bijl er niet overheen om de gegevens uit te werken en te publiceren. Aan Hoogwerff vroeg hij dit ter hand te nemen. Het speurwerk van zowel Bijl als Hoogwerff heeft geresulteerd in een mooi boek.

Waar het boek over gaat, wordt op de achterkant in enkele zinnen treffend verwoord. 'In dit boek is een aantal levensschetsen opgenomen van "bedelaars". Zij leerden in hun leven als arme zondaren bedelen aan de troon van Gods genade. Aan het einde van hun leven mocht het waar worden: En het geschiedde dat de bedelaar stierf en van de engelen gedragen werd in de schoot van Abraham.'

In het eerste hoofdstuk maken we kennis met Janus Nobel. In het ouderlijk gezin was er geen plaats voor godsdienst. De kracht-

dadige bekering van Janus had echter tot gevolg dat het gehele gezin onder het beslag van Gods Woord kwam. Toen Janus voor het eerst een gezelschap bezocht, werd hem gevraagd een versje op te geven. Hij kende er niet één. 'Ik heb nodig dat de Heere mij de weg wijst', zei hij. 'Dat is al een psalmvers', zei de man die hem meegenomen had. 'Dat gaan we zingen, Psalm 25 vers 2: Heere, wijs mij toch Uwe wegen, die Gij wilt dat ik zal gaan.'

Verder lezen we over Jaapje Resoort-Notenboom en haar broer Jan, de familie Bergeijk in Piershil en de familie Herweijer in Klaaswaal. Mensen wier leven gestempeld werd door de vreze des Heeren. En wat de foto's betreft, sommige gezichten zijn zeer veelzeggend.

A. Bel, Vlaardingen

"In het net van het Evangelie", Joseph Alleine; uitg. Den Hertog; 150 blz., € 16,50.

In het net van het Evangelie

De puriteinse prediker Joseph Alleine (1634-1668) is onder ons vooral bekend vanwege zijn boek "Een betrouwbare gids naar de hemel". In de uitgave "In het net van het Evangelie" vinden we tien preken van hem. Deze preken zijn nog niet eerder in het Nederlands uitgegeven en zijn afkomstig uit het boek "Remains" (1674). Met grote ernst dringt Alleine bij zijn hoorders (lezers) aan om hun behoud in Christus te zoeken. Wat in deze preken opvalt, is dat hij de mensen aanspoort tot een nauwgezette, christelijke levenswandel. Het viel mij op hoe dikwijls hij het woord 'plicht' gebruikt. Vooral de derde preek gaat daar diep op in: 'Het hart brengen tot de plicht'. Alleine roept hiertoe niet op vanuit de mens, maar vanuit de genade en de liefde van God. Ook waarschuwt hij ervoor om in de plicht te gaan rusten. 'Als u van uw plicht een afgod maakt, heeft dat voor God niets te betekenen. God zal het werk vervloeken, en de bedoeling verijdelen.'

Hij stelt het dienen van de Heere voor als een aangename en zegenrijke plicht: 'Het bezig-zijn in het dienen van God brengt meer dan al het andere, de aangenaamste vreugde en het zekerste gewin voort. Een ware christen is een koopman die niet in kleine zaken handelt, maar in schone parels. Een heilig leven is een geestelijk handwerk. Geen enkel handwerk is hiermee te vergelijken. Een gelovige drijft handel voor genade en heerlijkheid. O, wat is

de prijs heerlijk en wat zijn de inkomsten van het dienen van God heerlijk en onwaardeerbaar' (citaat uit de achtste preek: 'Werkzaam in het dienen van God'). In deze preken valt het op dat Alleine niet dicht bij zijn tekst blijft. Vanuit de tekst brengt hij een thema naar voren dat vervolgens aan de hand van tal van andere Schriftwoorden wordt uitgediept. Vooral de negende preek sprak mij aan, over Psalm 144:3, 'Gods nederbuigendheid jegens de mens'.

Op een verootmoedigende manier tekent Alleine Gods genade in het omzien naar een verloren Adamskind. 'Dat God Zich vernedert om de dingen te zien die in de hemel geschieden, is al groot. Zou God op ons zien? Of vreugde en genoegen scheppen in ons? O, wat behoren we deze genadegave te prijzen.'

ds. W. Harinck, Utrecht

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Oosterland,
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Te Sunnyside (Washington, VS),
ds. H. Hofman te Kalamazoo (Michigan, VS).

Bedankt:

Voor Moerkapelle,
ds. S. Maljaars te Meliskerke;
Voor Oostkapelle,
ds. R.A.M. Visser te Apeldoorn;
Voor Poederoijen,
ds. J.M.D. de Heer te Middelburg-Centrum;
Voor Zeist,
ds. H. Hofman te Kalamazoo (Michigan, VS).

BEVESTIGING EN INTREDE

DS. P.D. DEN HAAN TE RIJSSSEN-WEST

Als kerkenraad en gemeente zijn wij verblijd en verwonderd dat ds. P.D. den Haan op Deo volente woensdag 1 april als herder en leraar aan onze gemeente verbonden mag worden. Door de afgekondigde overheids-

maatregelen in verband met het Coronavirus, kunnen bevestiging en intrede helaas niet op de gebruikelijke wijze plaatsvinden. De bevestigingsdienst zal worden gehouden op 1 april in het eigen kerkgebouw van Rijssen-West. De aanvang van de dienst is 19.00 uur. De dienst is uitsluitend toegankelijk voor een beperkt aantal personen die door de kerkenraad zijn geselecteerd en uitgenodigd. Dit betekent dat we alle genodigden die zich hebben opgegeven helaas niet kunnen ontvangen. Vanaf deze plaats zeggen wij u hartelijk dank voor de getoonde belangstelling.

Ds. S.W. Janse zal de bevestigingsdienst op gebruikelijke wijze leiden. De dienst is te beluisteren via www.gergeminfo.nl.

De intrededienst zal gehouden worden op 5 april om 09.30 uur in het eigen kerkgebouw van Rijssen-West. Ook deze dienst is uitsluitend toegankelijk voor een beperkt aantal personen die door de kerkenraad zijn geselecteerd en uitgenodigd en zal te beluisteren zijn via www.gergemrijssen.nl.

Met de komst van ds. P.D. den Haan vervallen de toegezegde preekbeurten van (emeritus) predikanten en studenten na 1 april. Allen die in de achterliggende vacante periode bij ons zijn voorgegaan, willen we vanaf deze plaats daarvoor hartelijk dankzeggen. In het bijzonder ook een woord van dank aan onze consultant ds. S.W. Janse, die in grote getrouwheid met Woordverkondiging, de bediening van de sacramenten en met raad en daad ons heeft bijgestaan.

Het afscheid van Tholen, de verhuizing en het opnemen van de herdersstaf in onze gemeente gaan gepaard met bijzondere omstandigheden waarin de Heere op indringende wijze spreekt. De Heere gedenke Zijn knecht en diens gezin in dit alles. Onze gedachten gaan daarbij ook uit naar de gemeente van Tholen, waar het afscheid maar zo beperkt kan zijn. Mochten deze roepstemmen ons allen aan de troon der genade verbinden.

Namens de kerkenraad van Rijssen-West,
K.H. de Heer, preses
A. ter Harmse, scriba

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 275: Het nieuwe mailadres van de scriba van Uddel is: scriba@gergemuddel.nl

Doch Ik zeg u de waarheid: Het is u nut, dat Ik wegga.

Johannes 16:7

Voor de discipelen was het nodig, dat Christus afscheid nam en na Zijn lijden en sterven ten hemel zou varen, opdat de Heilige Geest hun geschonken zou worden.

Toch stonden de discipelen blind voor de noodzakelijkheid van Christus' borgwerk. Zij hadden het minste besef er niet van. Zij hadden gehoopt, dat Christus altijd bij hen bleef. Ze begeerden geen ander leven. Dat Gods weg moest worden voldaan in de weg van sterven, daar hadden zij geen oog voor. Hadden ze het lijden en de dood van Christus kunnen verhinderen, ze hadden

het zeker gedaan. Christus ging echter met blijdschap Zijn lijden tegemoet. Zijn hart brandde van liefde tot de verheerlijking van Gods deugden en tot de zaligheid van Zijn uitverkorenen. Gods gerechtigheid en waarheid eiste de dood van die Borg des Verbonds. Hij zou opstaan uit de doden, opdat Sion door recht zou verlost worden. Voor de discipelen was het een donkere tijd. Voor hen werd alles afgesneden. Voor al Gods volk ligt achter de dood het leven. Achter het verlies de winst. Maar dat zijn zaken, die wij elkaar niet kunnen leren. Dat zijn stukken, die Gods Geest ons moet onderwijzen.

EEN STEM UIT HET VERLEDEN

Wat is er weinig blijdschap onder Gods kinderen. Wat zijn er weinig oefeningen des geloofs! Wat is de kennis gering van het Goddelijke Wezen en van de Goddelijke Personen. Weet u waar de breuk ligt? Weet u wat de oorzaak van dit alles is? Dat wij onszelf maar op de been houden met ervaringen, die al jaren oud zijn. Ja, waar leven we eigenlijk op? De wezenlijke bekommernis om tot de kennis van Christus te geraken, om in Hem geborgen en gevonden te worden, wordt zo gemist. God mocht ons leven eens afsnijden, om het in Christus alleen te vinden. Hij mocht eens twisten met Zijn volk, opdat Zijn gerechtigheid verheerlijkt en Zijn genade heerschappij mocht hebben, en wij gesteld werden in de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods!

Berichten

ZANGAVOND

Oudemirdum - Kerk Geref. Gemeente, zat. 4 april, 19.30 uur, mannenkoor 'Dit is 't wat ús bynt' en gem. koor Cantate Domino, spreker K. Bel namens stichting Jemima; collecte voor Jemima.

VERKOPINGEN

Elspeet - Kerk Geref. Gemeente, Nachtegaalweg, zat. 4 april, 10.00-14.30 uur, verkoping door vrouwenver. Dorcas; met diapresentatie over wild op de Veluwe; opbrengst voor zending, evangelisatie en kerk.

AFGELAST: De verkoopdag te Poortugaal op zaterdag 4 april gaat niet door.

AFGELAST: De verkoping te Ermelo op zaterdag 28 maart gaat niet door.

AFGELAST: De verkoping op zaterdag 28 maart in de Adventkerk in Veenendaal gaat niet door.

JAARVERGADERING HELPENDE HANDEN

Helpende Handen afd. Twente houdt op dinsdag 7 april (19.45 uur) de jaarvergadering in de bovenzaal van de Noorderkerk te Rijssen (ingang Molenstalweg, spoorzijde). Notaris O. Geurts uit Markelo spreekt over 'Bewind en Curatele - Testament en Volmacht'. Aanmelden graag via marjanijland43@gmail.com

ISRAËLVROUWENOCHTEND

Het deputaatschap voor Israël organiseert voor de vijfde keer een Israëlvrouwenochtend. Locatie: kerkgebouw Geref. Gemeente in Tricht-Geldermlaan (Laan van Leeuwenstein 10). Het thema is: 'Volgen & Dienen. Het leven als predikantsvrouw in Nazareth en Budapest'. Mw. Dekker uit Nazareth en mw. Zöld uit Budapest geven een inkijkje in hun dagelijks leven. Beiden mogen hun man volgen in de roeping voor dit werk en staan

hem dienend terzijde in het evangelisatiewerk onder het Joodse volk. Op welke manier zijn zij betrokken in het werk? Wat betekent dit voor het dagelijkse gezinsleven? En wat kunnen wij van hen leren, als vrouwen in Nederland? De morgen begint om 10.00 uur (inloop 09.15 uur). Het programma duurt tot 12.30 uur. Vóór en tijdens de gratis lunch is er een verkooptafel met boeken, kaarten en Israëlproducten.

Deelname is gratis; er wordt een collecte gehouden. Voor meer informatie en opgave zie israelochtend.nl of bel 0348-489929. In verband met de catering is het nodig om u op te geven.

Indien deze ochtend geen doorgang kan hebben, gezien de maatregelen die getroffen worden vanwege de verspreiding van het coronavirus, zullen wij hierover tijdig informeren.

Kerkdiensten

ZONDAG 29 MAART 2020

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 18.30 uur ds. A. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Barneveld-Centrum 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen (in Dorpskerk) 11.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Berkenwoude 19.00 uur ds. W. Silfhout; Bodegraven 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 17.00 uur ds. G. Hoogerland; Den Haag-Scheveningen

10.00 uur ds. G. Clements; Deventer 10.00 en 18.00 uur stud. L. van der Kuijl; Dinteloord 14.30 uur ds. M. Blok; Dirksland 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 (aangepaste dienst) en 16.00 uur (aangepaste dienst) ds. M. Joosse; Emmeloord 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur stud. L. van der Kuijl; Enter 9.30 uur ds. P.D. den Haan en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gouda 16.30 uur ds. C.J. Meeuse; Goudswaard 10.00 uur ds. L. Blok en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Groningen 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Haamstede 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 15.30 en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30

uur ds. M.H. Schot; Herkingen 10.00 en 18.00 uur stud. J. Beens; Hilversum 18.30 uur ds. M. Joosse; Hoedekenskerke 14.30 uur stud. P.C. Vlot; Hoogeveen 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Hoogvliet 19.00 uur ds. A. Verschuure; Houten 19.00 uur ds. W. Harinck; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezeling 10.00 uur ds. C. Harinck en 15.30 uur stud. P.J. de Raaf; Katwijk aan Zee 10.00 uur ds. B. Labee; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Krabbendijke 14.00 uur ds. D. de Wit; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 15.30 uur ds. P. Mulder; Leiderdorp 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Lelystad 9.30 uur ds. J. IJsselstein en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Marknesse 15.30 uur ds. A. Schot; Meeuwen 14.30 uur ds. W. Mouw; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 15.00 uur stud. J. Beens; Middelburg-

Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur stud. P.C. Vlot en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 18.30 uur ds. G. Clements; Naaldwijk 9.30 uur ds. W. Silfhout en 16.00 uur ds. B. Labee; Nieuw-Beijerland 9.00 en 13.30 en 17.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwer ter Aa 16.00 uur ds. W. Visscher; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Nieuwe-Tonge 18.00 uur ds. L. Blok; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. K. Boeder en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Oostburg 16.30 uur ds. C. Harinck; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oudemirdum 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Oude-Tonge 15.00 uur ds. L. Blok; Poederloijen 9.30 en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortugaal 18.00 uur ds. B. Labee; Puttershoek 14.00 uur ds. M.H. Schot; Ridderkerk 9.00 en 11.00 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rijssen-West 15.00 uur ds. S.W. Janse; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Rotterdam-Alexanderpolder 9.30 uur ds. G. Hoogerland en 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Sliedrecht 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.30 uur ds. G. van Manen; Spijkenisse 18.00 uur ds. J.B. Huisman; Sprang-Capelle 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Tholen 14.30 uur ds. G. Pater; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Vlaardingen 10.00 (aangepaste dienst) en 16.30 uur (aangepaste dienst) ds. H. Brons; Vlissingen 17.00 uur ds. S. Maljaars; Waarde 9.30 en 18.00 uur stud. P.J. de Raaf; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. W. Mouw; Wageningen 10.00 (aangepaste dienst) en 15.30 (aangepaste dienst) en 19.00 uur (aangepaste dienst) ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Wierden 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Woerden 10.00 uur ds. A.J. de Waard en 18.30 uur ds. W. Visscher; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Zoetermeer 19.00 uur ds. H. Brons; Zwolle 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 31 MAART 2020

Barendrecht 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Ede 19.30 uur ds. M. Joosse; Meeuwen 19.30 uur

ds. C.A. van Dieren; Uddel 19.30 uur ds. B.J. van Boven.

WOENSDAG 1 APRIL 2020

Dordrecht 19.45 uur ds. W.A. Zondag; Hoofddorp 19.45 uur stud. J. Beens; Melissant 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. E. Bakker; Poortugaal 19.30 uur ds. A. Schot; Rijssen-West 19.00 uur ds. S.W. Janse (bevestigingsdienst).

DONDERDAG 2 APRIL 2020

Alblasserdam 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Barneveld-Centrum 13.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 19.30 uur ds. G. Pater; Dinteloord 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Herkingen 19.30 uur ds. M. Joosse; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C.A. van Dieren; Krimpen a/d IJssel 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 19.30 uur ds.

G. Hoogerland; Opperdoes 19.30 uur ds. W. Silfhout; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. P. Mulder; Zwijndrecht 14.00 uur (huw.bev.) ds. H.E.P. Fortuijn.

VRIJDAG 3 APRIL 2020

Hoogvliet 14.30 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; Kootwijkerbroek 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Krabbendijke 13.45 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen; Tholen 12.30 uur (huw.bev.) ds. G. Pater.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 29 MAART 2020

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

WWW.KWALITEITPANTY.NL

uw vertrouwde panty zonder bezorgkosten in huis!

Vrijstaande woning met 3 slaapkamers **te huur nabij Kootwijkerbroek** voor max. 2 jaar. Tel. 0653405696

Uit herdruk verschenen (4e druk):

Ds. J. de Kok:

...dit onderwijs ontvang' dl. 1.

Woorden uit de Heidelbergse Catechismus eenvoudig toegelicht

Ook nog leverbaar:

...dit onderwijs ontvang' dl. 2.

Prijs per deel: € 17,50

Een uitgave van:

DRUKKERIJ & BOEKHANDEL

VAN VELZEN B.V.

Dorpsstraat 83 - Krabbendijke - Tel. 0113-506173 / 501402 - E-mail: ljmeewsen@velzenbv.nl

Ook leverbaar bij de onder ons bekende boekhandels

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

OPZOEK NAAR TIJDELIJKE LIVE UITZENDING VAN DE KERKDIENTST?

- ✓ Makkelijk in gebruik
- ✓ Van A tot Z geregeld
- ✓ Geen aanpassingen nodig
- ✓ Goed beeld en geluid voor de gemeente thuis

Voor meer informatie kom met ons in contact

Elbert Overduin

035-3038174

WWW.DIENSTMEEKIJKEN.NL

SWYP
innovation marketing

**Gezocht:
vakantiemedewerkers**

ter ondersteuning van de begeleiders van onze jeugd- en ouderengroepen.

Een passende opleiding (mag nog studierend) en interesse in de doelgroepen wordt gevraagd.

Barneveld 0342-422432

www.grootkootwijk.nl

Op Vakantie naar Ommen/Bergzicht - Hardenberg/De Kleine Belties/ De Vechtvallei/De Klimberg

T.h. stacars/chalets reeds v.a. € 175 p.w.

Kijk op www.vdsluisvakanties.nl -

0512-516096

**De Vloerenkoning.nl
Topkwaliteit PVC vloeren.**

Gratis advies en demo bij u thuis.
06-19557166 info@devloerenkoning.nl

**MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIME ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS**

**VERTROUWDE
KLANKEN...**

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSEL KRABBENDIJK
VRIJHEIDSLAAN 55 OOSTPOLDERWEG 1S
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSEL 4413 NN KRABBENDIJK

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

**Boekhandel
De ZONNEBLOEM**

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gl'd)

033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

Question - Bloomings - Initia - Tence

**DE NIEUWE
VOORJAARSCOLLECTIE
HANGT IN DE WINKEL!!**

Kom gezellig een kijkje nemen!

Eloise mode

Dorpsstraat 70
4413 BN Krabbendijke - Tel. 0113-26 99 59

www.eloisemodekrabbendijke.nl

OPENINGSTIJDEN:
Dinsdag 09.00-12.00 uur
Woensdag 09.00-12.00 uur
13.00-17.00 uur
Donderdag 09.00-12.00 uur
13.00-17.00 uur
Vrijdag 09.00-12.00 uur
13.00-20.30 uur
Zaterdag 09.00-15.00 uur

Volg ons ook op facebook!

HKS-Mediation, voor goed gesprek,
als je er samen niet meer uitkomt,
in je huwelijk, kerk of school.
www.hksmediation.nl

**Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl**

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur
op mini-camping "Klein Oudenhorst":
10-persoons vakantiehuysje
(rolstoel-toegankelijk), sta-caravans en
kampeerplaatsen. Tel: 0640023232
www.kleinoudenhorst.nl

**KOOL BOEKEN - AANBIEDINGEN
Kortingen 30-50%**

Nu voordelig boeken kopen bij
Kool Boeken Edeveene
Hoofdweg 204, 6744 WR
Telefoon 06 51216184
info@koolboeken.nl
www.koolboeken.nl

**Heb jij zin om je in te zetten voor de
armste mensen in Malawi (Afrika)?**

Wij zoeken nog versterking van onze
groep (m/v) met 1 of meer jongemannen
(± 25-45 jr) voor een (werk)vakantie
bij stichting Timotheos. Periode DV
17 juli-8 augustus. Bel of app vrijblijvend
naar 06-40406729.

Annulering

Vanwege het Corona-virus heeft het
bestuur van Revoke besloten dat de
bijeenkomst in Lunteren op
D.V. zaterdag 28 maart 2020 niet doorgaat.

Informatie over onze activiteiten en opnames
van eerdere bijeenkomsten zijn op te vragen
via www.revoke.nl of 0318 - 45 65 87.

Revoke

Reformatische Vereniging
van Oerwereld Kinderloze Echtparen

Inhoud én ontspanning

Het zijn bijzondere tijden. De hele wereld is in rep en roer. Tegelijk staat het leven thuis een beetje stil.
Wellicht heeft u meer dan anders behoefte aan duiding en soms een tijkje ontspanning. Tijd voor Terdege.
Nu een jaar Terdege voor € 8,60 p.m. + gratis geurstokjes van Riverdale t.w.v. € 19,95!

Ga naar www.terdege.nl/saambinder of bel 055-5390300

begrafenisverzorging **Den Hollander**

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Ontsmetten met Disinfectant van Neolife! Voorraad!

Kommie 06-34826766

www.naturalhealthproducts.nl
kortingscode KV2020

Vakantie in de Duitse Pfalz? Wij verhuren twee zeer ruime **vakantiewoningen**, geschikt voor zowel klein als groot gezelschap. Ook verhuren we **fietsen**. Geniet bij ons van de mooie ruige natuur van het Pfalzerwoud. Uitgebreide info: www.beth-etham.de of onder tel.nr. 0049-6385-92 555 77. (Wij spreken Nederlands).

Vakantiehuis op de boerderij in **De Valk nabij Barneveld**, 8-10 pers.
Tel. 06-28111226

begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse tel. 038-3332383

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Ben Nijhof tel. 0548-540053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos tel. 0577-401689

Natuurlijk verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Deputaatschap
**Kerkelijke
Dienstverlening**
Gereformeerde
Gemeenten

Werken voor de kerk

Bureaumanager

Gedreven verbinder

Als Bureau Kerkelijke Dienstverlening ondersteunen we de deputaatschappen en plaatselijke gemeenten binnen de Gereformeerde Gemeenten. Zo dragen we – op de achtergrond – bij aan een geordend kerkelijk leven waarin Gods Woord centraal staat. Juist dat aspect spreekt u aan als toekomstige bureaumanager.

Uw rollen

U krijgt veelzijdige rollen, waarin u tot uw recht komt als een gedreven verbinder. Voor gemeenten en deputaatschappen bent u een betrokken adviseur, voor de zeven medewerkers een inspirerende manager en voor het bestuur een gedreven leider. U brengt vernieuwing met o.a. nieuwe IT-mogelijkheden om de dienstverlening verder te ontwikkelen. Ondertussen zorgt u voor structuur en bouwt u aan langdurige relaties.

Uw profiel

We zijn benieuwd naar uw profiel.

Wat ons betreft, zijn de belangrijkste ingrediënten daarin uw persoonlijke motivatie, een hbo-werk- en denkniveau en managementervaring. Vanzelfsprekend bent u lid van de Gereformeerde Gemeenten en voelt u zich nauw betrokken bij het kerkverband.

Meer informatie

Meer informatie vindt u op www.kerkelijkdienstverlening.nl. Daarnaast kunt u vrijblijvend contact opnemen met de secretaris van het deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening, dhr. L.W. Both, telefoon 06-53714121, e-mail lwboth@kliksafe.nl.

**STEUNEN WAAR
HET NODIG IS**

Vast gelopen of hulp nodig? Worden de zorgen te groot of het verdriet te zwaar? Bloei Psychosociale Hulpverlening biedt hulp wanneer het even niet meer gaat en staat open voor iedereen die ondersteuning, advies of begeleiding wenst.

Ik bied begeleiding aan kinderen, jongeren en volwassenen. In de ondersteuning richt ik mij o.a. op:

- Familie/relatieproblemen
- Persoonlijke problemen
- Rouw en verlies

Kijk voor het uitgebreide aanbod op www.bloeihulpverlening.nl of bel naar 06-36462176 en maak vrijblijvend een gratis kennismakingsgesprek.

Dorathé van Leeuwen
Haydnstraat 19
3906CS Veenendaal

Wordt er in uw kerk aan nieuw meubilair gedacht? Zijn er bouw- of verbouwplannen?

HOEKMAN levert door het hele land!

HOEKMAN
Kantoor & Project

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl

**GRATIS kamperen
op de Veluwe?**

Hoeve Kootwijk
www.hoevekootwijk.nl | 0342 - 220022

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

CAMPING EN CHALETPARK

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN

www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoerisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

www.derooboeken.nl
Vanaf NU al uw bestellingen
GRATIS verzonden (binnen Ned.)

JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

Begrafenisonderneming

Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl

www.begrafenisondernemingtreur.nl

HULP NA EEN ongeval

Bent u slachtoffer van een ongeval? Heeft u hierdoor schade? DB Letselschade kan u geheel kosteloos begeleiden bij het verhalen van uw schade.

db-letselschade.nl
0252-701108

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2EO
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKÉ WAARHEEN?

DAN KOMT DE FOTO VAN HET DRAAIORGEL "DE WIELEWAAL" EN HET KOPEREN CENTENBAKJE. DIE FOTO HAD ZE ALS HERINNERING OP HET KASTJE NAAST HAAR BED STAAN.

Nu heeft ze geen kastje naast haar bed, maar boven haar bed is een plank. Daarop zet ze de foto neer. Zo kan Tessa er tenminste niet bij komen. Die wil alles hebben wat ze ziet. Verder heeft ze een ingelijste foto van moeder, die zet ze op haar bureautje. Dan komt er nog iets moois, een Bijbeltje met twee zilveren slotjes. Het is al heel oud, oma had het van haar moeder gekregen toen ze belijdenis deed. Later zou het voor Elskes moeder zijn, maar dat 'later' is nooit gekomen. Gisteravond gaf oma het aan haar. 'Wat mooi!' had ze uitgeroepen. Het bruinleren bandje is bewerkt en ook de zilveren slotjes. Oma kreeg een flinke pakkerd van Elske, die beloofde: 'Ik zal er heel zuinig op zijn', waarop oma zei: 'Ik ben heel blij dat ik het aan mijn kleindochter kan geven. Maar kind, onthoud goed, de buitenkant is mooi, maar de binnenkant is het allermooiste. Daar kan alleen de Heere onze ogen voor openen.' Wat besluiteloos staat Elske met het Bijbeltje in haar hand. Waar zal ze het neerleggen? Op het tafeltje? Nee hoor, dan kan Tessa er veel te goed bij. Het beste is op de boekenplank. Zo geeft ze alles een plaats. Als laatste komt het dagboek uit de koffer. Dat stopt ze meteen in een laatje. Het sleuteltje gaat in haar pennenbakje. Wat zou ze nu veel kunnen schrijven in het dagboek, maar ze doet het niet. Ze heeft er géén zin in. Misschien schrijft ze er wel nooit meer in. Ze was vol goede moed begonnen. Maar ze had toen niet kunnen denken dat daar zo gauw verandering in zou komen.

Achter- en voorkant

Wat een verschil, de achterkant of de voorkant van "Het melkmeisje" van Johannes Vermeer (Gouden Eeuw).

Schilder Vermeer bleef lang onbekend. Later groeide de belangstelling voor zijn kunst. Hij schilderde graag alledaagse dingen. Zomaar een stadsgezicht of een straatje, een melkmeisje aan het werk. Het open raam bracht mooie lichtval. Zachte kleuren en eenvoudige vormen geven rust in de kamer. Daarom hangt in veel huizen "Het melkmeisje" aan de muur, als reproductie of geborduurd.

De achterkant van het borduurwerk lijkt wat chaotisch. Een verminkt gezicht, een wirwar van draden, de eindjes aan elkaar gebonden. Je zou zeggen: geen touw meer aan vast te knopen, is dat nu alles?

Dat klopt, het is ook maar de achterkant. Let liever op de voorkant. Je ziet het melkmeisje zoals het echt is, nét het schilderij zelf. De draden en kleuren passen precies bij elkaar. En kruisje voor kruisje groeit het kunstwerk. Een mooi geheel, bijna niet meer van echt te onderscheiden.

De Heere weeft ons (ook jouw) leven. Zie je de donkere kant, de moeite en zorgen, dan is het moeilijk. Je begrijpt niet waarom hij of zij (of jijzelf...?) zoveel pijn en verdriet moet meemaken. Hoe komt dat dan? Antwoord: je ziet alleen de achterkant van het borduurwerk: de vragen en waaroms. Zou God Zijn genade vergeten? Weet de Heere eigenlijk wel van mijn droevig lot? Die onbegrepen wegen duren al zo lang...

Wie leerde buigen voor God, de Wever, mag soms een stukje voorkant zien. Volkomen zuiver en zonder één fout. De Heere heeft Zich tóch niet vergist. Hij gaat wel Zijn gang, vol majesteit. Zijn aangezicht lijkt verborgen te zijn achter donkere wolken. De achterkant die wij zien. Maar eenmaal is de voorkant af, zonder één fout of gebrek. Gods kind mag Hem bewonderen en raakt nooit meer uitgekeken.

Ds. Labee over: **Alléén wonen**

Wilt u iets schrijven over het Bijbelse woord dat Gods volk 'alléén' zal wonen en niet gelijkvormig moet zijn aan deze wereld?

Veilig wonen

De gebruikte uitdrukking heeft een heel diepe betekenis! Allereerst moeten we natuurlijk denken aan het Joodse volk. Dit volk is in bijzondere zin het volk van Gods verkiezing en daarom ook het volk van de 'eenzaamheid'. Als Israël de omgang met 'vreemde' volken ging zoeken, had dat altijd weer gevolgen voor het geestelijk leven. Denk bijvoorbeeld aan de gebeurtenissen in Sittim, waar het volk Baäl-Peor diende, de afgod van de Moabieten (Num. 25). Twee hoofdstukken daarvoor had Bileam geprofeteerd: 'dat volk zal alleen wonen en het zal onder de heidenen niet gerekend worden' (Num. 23:9b). Maar listig als deze valse profeet was, had hij een advies gegeven aan Balak met ontzaglijke gevolgen: 24.000 mensen stierven door een plaag.

In Micha 7 horen we de bruidskerk onder andere dit vragen aan haar opperste Herder, Jezus Christus: 'Gij dan, weid Uw volk met Uw staf, de kudde Uwer erfenis, die alleen woont in het woud, in het midden van een vruchtbaar land; laat ze weiden in Basan en Gilead, als in de dagen vanouds' (vers 14). Kanttekening 76a legt dat 'alleen wonen' zo uit: 'een afgezonderd volk Gods, niet vermengd met de wereld, ketterijen noch sekten (waarom zij ook dikwijls vervolgd en in eenzaamheid verdreven wordt), levende nochtans in zekerheid en vertrouwen tegen alle vijanden en de poorten der hel, onder de bescherming van haar Herder'. Zonder te miskennen dat Israël een theocratisch volk was, waarmee geen staat ooit te vergelijken is, ligt daar heel wat onderwijs in voor onze gereformeerde gezindte. Wij zullen alleen wonen om in Gods geboden te wandelen. Nee, dat is geen doperse mijding, wel Bijbelse 'wijding' met een positieve strekking. Lezer(es), we mogen onszelf wel afvragen of daar niet zoveel schuld ligt in deze dagen, waarin we samen zuchten onder het coronavirus... Als we horen dat mensen in volstrekte isolatie

moeten om besmetting te voorkomen, dringt de vraag: hoezeer zijn onze gezinnen en huizen niet besmet met de dingen van de wereld, het zondevirus van de wereld?

Vanouds is er altijd op gewezen dat ons volksdeel een min of meer geïsoleerd leven zou moeten leiden. Met een Bijbelse levensstijl hebben we de 'wereld' afgewezen en de 'wereldse' dingen zoveel mogelijk geweerd uit onze huizen. Zo heeft toch de oproep vanuit het doopformulier al vele malen geklonken: 'Ten derde, overmits in alle verbonden twee delen begrepen zijn, zo worden wij ook weder van God door den Doop vermaand en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid, namelijk, dat wij dezen enigen God, Vader, Zoon en Heiligen Geest, aanhangen, betrouwen en liefhebben van ganser harte, van ganser ziele, van gansen gemoede en met alle krachten, de wereld verlaten, onze oude natuur doden, en in een nieuw godzalig leven wandelen'.

Hebben we gewaakt en de wereld (ook in eigen hart) zo min mogelijk bondgenoten gegeven? Zou het geen reden zijn tot diepe verootmoediging? En als we erachter komen dat we ons zelfs daar niet kunnen brengen, zou er geen gebed moeten zijn om ontdekking aan ons gezapige, wereldgelijkvormige bestaan?

Zeker wonen

Maar we zeggen te weinig als we daar een punt zetten. Want de Heilige Schrift geeft nog méér onderwijs rond deze uitdrukking. Graag verwijzen we naar Deuteronomium 33:28: 'Israël dan zal zeker alleen wonen en Jakobs oog zal zijn op een land van koren en most; ja, zijn hemel zal van dauw druipen'.

Onze vaders verwijzen in de kanttekening bij dat 'zeker alleen wonen' op Jeremia 23:6: 'In Zijn dagen zal Juda verlost worden en Israël zeker wonen; en dit zal Zijn Naam zijn, waarmee men Hem zal noemen: De HEERE ONZE GERECHTIGHEID'. En bij dat 'zeker' wonen, lezen we in kanttekening 14: 'Gerechvaardigd zijnde uit het geloof, en dienvolgens vrede hebbende met God door onzen Heere Jezus Christus'. Als iets van dat leven gekend mag worden, is het gedaan met alles wat van de wereld is. Dan krijgen we een waar 'kinderleven' vanwege de Oudste Broeder, Die ons een voorbeeld gelaten heeft!

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.